

Svet
Evropske unije

Bruselj, 3. december 2018
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0330(COD)

14860/1/18
REV 1

LIMITE

FRONT 416
SIRIS 166
CODEC 2136
COMIX 656

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropski mejni in obalni straži in razveljavitvi Skupnega ukrepa Sveta št. 98/700/PNZ, Uredbe (EU) št. 1052/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in Sveta

Evropska komisija je 12. septembra 2018 na podlagi junijskih sklepov Evropskega sveta in kot prispevek za neformalni vrh 19. in 20. septembra 2018 v Salzburgu predlagala nov okrepljeni mandat Evropske agencije za mejno in obalno stražo. Voditelji držav ali vlad so na neformalnem srečanju v Salzburgu izrazili skupno odločenost, da predlog Komisije prednostno obravnavajo. Evropski svet je v sklepih z dne 18. oktobra 2018 Svet in Evropski parlament znova pozval, naj predlog o Evropski agenciji za mejno in obalno stražo prednostno preučita.

V razpravi na seji Sveta PNZ 12. oktobra 2018 v Luxembourgju je bilo potrjeno, da obstaja široka podpora za okrepljeni mandat, zlasti kar zadeva dejavnosti vračanja in operacije Agencije v tretjih državah. To je bilo potrjeno tudi med razpravami v Delovni skupini za meje in na seji Strateškega odbora za priseljevanje, meje in azil (SCIFA) 23. oktobra 2018.

Predsedstvo se je na podlagi te široke podpore držav članic in za ohranitev zagona pogajanj odločilo, da bo poskusilo doseči delni splošni pristop glede navedenih dveh vprašanj.

A) Določbe v zvezi z ukrepi Agencije na področju vračanja

Odbor stalnih predstavnikov je na seji 28. novembra 2018 sklenil, da Svet pozove, naj potrdi delni splošni pristop na podlagi kompromisa iz členov 49-1 do 54. Te določbe, navedene v prilogi k temu dopisu, vsebujejo nekatere spremembe v primerjavi z besedilom, ki je bilo 28. novembra 2018 predloženo Coreperju, in tako odražajo izid te razprave.

Predsedstvo je upoštevalo večino pomislekov in predlogov, ki so jih med navedenimi razpravami izrazile države članice. Tako so bila v kompromisnem besedilu predsedstva obravnavana predvsem naslednja vprašanja:

a) Sodelovanje med Agencijo in državami članicami na področju vračanja

Da bi izpostavili glavno vlogo držav članic in podporno vlogo Agencije na področju vračanja, želi predsedstvo z novim členom 49-1 pojasniti, da se vsi ukrepi, povezani z izvajanjem ukrepov v zvezi z vrnitvami, izvajajo bodisi na zahtevo zadevne države članice bodisi na pobudo Agencije ter v dogovoru z zadevno državo članico in v njeni pristojnosti.

b) Tehnična in operativna pomoč državam članicam v vseh fazah vračanja

Predsedstvo je na podlagi predlogov številnih delegacij v členu 49 določilo, da Agencija tehnično in operativno pomoč zagotavlja v vseh fazah vračanja državljanov tretjih držav, tudi pri dejavnostih, ki se izvajajo v fazi po vračanju in po prihodu, ter prostovoljni vrnitvi s pomočjo. Poleg tega je v besedilu predvidena finančna podpora za razvoj nacionalnih sistemov za upravljanje vračanja.

c) Sistemi za izmenjavo informacij in upravljanje vračanja

V kompromisnem predlogu je določeno, da osebni podatki, ki jih obdeluje Agencija, vključujejo zlasti biometrične ali biografske podatke, če so ti potrebni za potrditev identitete državljanov tretjih držav.

B) Sodelovanje s tretjimi državami

Predsedstvo želi v kompromisnem besedilu predloga s členi, povezanimi s sodelovanjem s tretjimi državami (členi 72 do 79), obravnavati predvsem naslednja vprašanja:

- a) Države članice lahko sodelujejo s tretjimi državami na področjih, ki jih zajema uredba. Takšno sodelovanje lahko poteka na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov, drugih oblik dogovorov ali prek regionalnih mrež.
- b) Več držav članic je poudarilo, da bi morale biti operacije na ozemlju tretjih držav prostovoljne. Predsedstvo je poskušalo to upoštevati z vključitvijo novega odstavka 3a v člen 75. Večina delegacij je odločno podprla predlog, da se državam članicam zagotovi možnost, da zavrnejo svoj prispevek k operaciji v tretji državi, če se znajdejo v situaciji, ki bi znatno vplivala na opravljanje njihovih nacionalnih nalog ali v kateri ni mogoče zagotoviti varnosti sodelujočega osebja, kot to želi zadevna država članica. Zato se je predsedstvo odločilo, da to določbo v besedilu navede med oglatima oklepajema in z opombo pojasni, da bo predmet nadaljnjih pogajanj med prihodnjimi razpravami o stalni enoti.
- c) Vloga Komisije pri sodelovanju s tretjimi državami je bila predmet dolgotrajnih razprav na sejah svetovalcev za PNZ. Predsedstvo meni, da je s trenutnim kompromisnim predlogom doseženo ravnovesje med obveznostjo držav članic glede uradnega obveščanja, ki izhaja iz Pogodb, in njihovo suverenostjo. Pred sklenitvijo novega dvostranskega ali večstranskega sporazuma iz člena 73(1) države članice Komisijo uradno obvestijo o določbah, ki se nanašajo na upravljanje meja in vračanje.

- d) Na podlagi kompromisnega besedila se nabor oseb, med katerimi lahko Agencija izbere uradnike za zvezo, ki jih napoti v tretje države, razširi, s čimer se omogoči imenovanje tudi strokovnjakov, ki niso del statutarnega osebja Agencije. Ob upoštevanju želje številnih delegacij je v kompromisnem besedilu določeno, da se Agenciji zagotovi možnost, da državo članico podpre, da napoti uradnika za zvezo za vračanje v tretje države, v katere Agencija sama ni napotila uradnikov za zvezo za vračanje.

Predsedstvo želi izpostaviti, da bo treba vpliv sestave stalne enote v zvezi z dejavnostmi Agencije v tretjih državah pojasniti v poznejši fazi pogajanj o ustanovitvi stalne enote.

Odbor stalnih predstavnikov naj bi torej Svet pozval k sprejetju delnega splošnega pristopa glede členov 49-1 do 54 in 72 do 79 predloga ob upoštevanju naslednjih elementov:

- o takšnem delnem splošnem pristopu naj se dogovori ob upoštevanju načela, da ni nič dogovorjeno, dokler ni vse dogovorjeno, kar torej ne izključuje možnosti prihodnjih sprememb začasno dogovorjenih členov z namenom zagotovitve splošne usklajenosti osnutka uredbe;
- takšen delni splošni pristop ne posega v morebitna horizontalna vprašanja, zlasti vprašanja v zvezi s stalno enoto;
- takšen delni splošni pristop predsedstva ne pooblašča za neformalne dialoge z Evropskim parlamentom o začasno dogovorjenem delu predloga.

ODDELEK 8

DEJAVNOSTI AGENCIJE NA PODROČJU VRAČANJA

Člen 49-1[...]¹

Deljena odgovornost

2. Agencija na zahtevo zadevne države članice ali na svojo pobudo ter v dogovoru z zadevnimi državami članicami in v njihovi pristojnosti zagotavlja tehnično in operativno pomoč pri izvajanju ukrepov v zvezi z [...] vrnitvami [...]. Države članice ohranijo odgovornost za izdajanje odločb o vrnitvi in za sprejemanje ukrepov v zvezi s pridržanjem oseb v postopku vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES.

Člen 49

Vračanje

1. Agencija v skladu s temeljnimi pravicami in splošnimi načeli prava Unije in mednarodnega prava, vključno z zaščito beguncev in varstvom pravic otrok, glede vračanja zlasti:
 - (a) zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam pri vseh fazah [...] vračanja državljanov tretjih držav, vključno z zagotavljanjem pomoči pri pripravljalnih dejavnostih, potrebnih za izdajanje odločb o vrnitvi [...], ter drugih dejavnostih, ki jih države članice izvajajo v fazi pred vračanjem, [...] med vračanjem in po vračanju ter po prihodu, vključno s prostovoljno [...] vrnitvijo s pomočjo, za vzpostavitev integriranega sistema upravljanja vračanja med pristojnimi organi držav članic, ob sodelovanju ustreznih organov tretjih držav in drugih ustreznih deležnikov;

¹ To besedilo bo vključeno v člen 7(2) potem, ko bo ta v celoti obravnavan.

- (b) zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam, ki se srečujejo z izzivi v zvezi z vračanjem ali [...] obvladovanjem migracijskega pritiska, vključno z napotitvijo podpornih skupin za upravljanje migracij [...];
- (c) razvija nezavezujoč referenčni model nacionalnega sistema za upravljanje primerov vračanja [...] z opisom strukture [...] takšnih sistemov ter zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam pri razvoju [...] takšnih sistemov [...], ki so [...] združljivi z modelom;
- (d) razvija in upravlja centralni sistem in komunikacijsko infrastrukturo, [...] ki omogoča povezovanje nacionalnih sistemov držav članic za upravljanje vračanja [...] s centralnim sistemom, **za izmenjavo podatkov in informacij, vključno z avtomatizirano izmenjavo statističnih podatkov,** ter državam članicam zagotavlja tehnično in operativno pomoč pri povezovanju s komunikacijsko strukturo;
- (e) zagotavlja tehnično in operativno pomoč državam članicam pri identifikaciji državljanov tretjih držav in pridobitvi potovalnih dokumentov, tudi s konzularnim sodelovanjem, ne da bi pri tem razkrila informacije, ki se nanašajo na dejstvo, da je bila podana prošnja za mednarodno zaščito; organizira in usklajuje operacije vračanja ter zagotavlja podporo pri prostovoljnem [...] vračanju v sodelovanju z državami članicami;
- (f) organizira, spodbuja in usklajuje dejavnosti, ki omogočajo izmenjavo informacij ter prepoznavanje in združevanje najboljših praks v zadevah v zvezi z vračanjem med državami članicami;
- (g) financira ali sofinancira operacije, posredovanja in dejavnosti, vključno s [...] stroški razvoja ali potrebne prilagoditve nacionalnih sistemov za upravljanje vračanja [...], iz tega poglavja iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.

[...] [...] ²³

2. Tehnična in operativna pomoč iz točke (b) odstavka 1 vključuje dejavnosti za pomoč državam članicam pri postopkih vračanja, ki jih izvajajo pristojni nacionalni organi, pri čemer se zagotavljajo zlasti:
 - (a) tolmačenje;
 - (b) praktične informacije, analize in priporočila o tretjih državah vrnitve, ki so pomembne za izvajanje te uredbe, po potrebi v sodelovanju z drugimi organi, uradi in agencijami Unije, vključno z uradom EASO;
 - (c) svetovanje o izvajanju in upravljanju postopkov vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES ter tehnična in operativna pomoč pri tem, vključno z zagotavljanjem pomoči pri pripravljalnih dejavnostih, potrebnih za izdajanje [...] odločb o vrnitvi, identifikaciji in pridobitvi potovalnih dokumentov;
 - (d) svetovanje in pomoč pri izvajanju ukrepov, ki jih sprejmejo države članice in so potrebni za zagotovitev razpoložljivosti oseb v postopku vračanja za namene vrnitve [...], pa tudi za [...] preprečitev njihovega pobega, v skladu z Direktivo 2008/115/ES in mednarodnim pravom.
 - (e) oprema, zmogljivosti in strokovno znanje za izvajanje odločb o vrnitvi in za identifikacijo državljanov tretjih držav.
3. Agencija si prizadeva za vzpostavitev sinergij ter povezovanja mrež in programov na področju vračanja, ki jih financira Unija, in sicer v tesnem sodelovanju s Komisijo in ob podpori zadevnih zainteresiranih strani, tudi Evropske migracijske mreže.

²

[...]

³

Nekatere delegacije so se zavzele za to, da bi to vprašanje obravnavali v okviru razprav, povezanih z nalogami Agencije (člen 10).

4. Agencija lahko izjemoma prejme nepovratna sredstva iz sredstev Unije, namenjena za dejavnosti vračanja, v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo. Agencija zagotovi, da je v njenih sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev z državami članicami vsa finančna podpora pogojena s popolnim upoštevanjem Listine.

Člen 50

Sistemi za izmenjavo informacij in upravljanje vračanja

[...]

1. [...] Agencija zlasti vzpostavi, upravlja in vzdržuje sistem za izmenjavo informacij v skladu s členom 49(1)(d) za obdelavo operativnih informacij in podatkov, pa tudi osebnih podatkov, ki jih sporočijo nacionalni sistemi držav članic za upravljanje vračanja in ki jih Agencija potrebuje za zagotavljanje tehnične in operativne pomoči [...] ⁴. Takšni osebni podatki zajemajo le [...]:
- (a) za namene Agencije, kadar zagotavlja pomoč pri potrjevanju identitete in državljanstva državljanov tretjih držav [...], biografske ali biometrične podatke [...], vključno z vsemi vrstami dokumentov, ki jih je mogoče šteti za dokaze ali dokaze prima facie o državljanstvu;

⁴ Doda se nova uvodna izjava: Tehnične standarde za informacijske sisteme in programske aplikacije bi bilo treba uskladiti s standardi, ki jih uporablja agencija eu-LISA za druge informacijske sisteme na področju svobode, varnosti in pravice.

(b) [...] za namene Agencije, kadar pomaga pri usklajevanju ali organizaciji operacij vračanja v tretje države, ne glede na prevozna sredstva, biografske podatke ali sezname potnikov.

2. Agencija tudi razvija, namesti in upravlja programske aplikacije, ki omogočajo izmenjavo [...] informacij za namene vračanja znotraj evropske mejne in obalne straže, pa tudi z organi tretjih držav ali mednarodnimi organizacijami, v skladu s Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2015/444 in Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2015/443.
3. Programske aplikacije lahko omogočajo tudi izmenjavo osebnih podatkov [...], kadar je taka izmenjava potrebna za namene iz [...] člena 88(a) in (b), v skladu z določbami iz členov od 87 do 89.
4. Osebnih podatki se izmenjujejo v skladu s členoma 87 in 89, kot je ustrezno⁵. [...]

Člen 51

Operacije vračanja

1. Brez poseganja v utemeljenost odločb o vrnitvi Agencija zagotovi potrebno tehnično in operativno pomoč ter zagotovi usklajevanje ali organizacijo operacij vračanja, vključno z zakupom zrakoplova za namen takih operacij ali organizacijo vračanja z rednimi leti. Agencija lahko na lastno pobudo, v skladu s členom [...] 49-1, usklajuje ali organizira operacije vračanja.

⁵ Zadevno besedilo naj bi črtali, ker hrambo in izbris podatkov že jasno ureja Splošna uredba o varstvu podatkov, ki se uporablja za institucije in agencije EU in bo sprejeta v kratkem ter bo nadomestila Uredbo ES št. 45/2001.

2. Države članice z uporabo sistema iz člena 50(1) [...] zagotovijo operativne podatke o vrnitvah, ki jih Agencija potrebuje za oceno potreb vračanja, in Agencijo obvestijo o svojih okvirnih načrtih o številu oseb v postopku vračanja in o tretjih državah vrnitve, v obeh primerih v zvezi z zadevnimi nacionalnimi operacijami vračanja, in o svojih potrebah po pomoči ali usklajevanju, ki ga zagotovi Agencija. Agencija pripravi in vzdržuje posodobljeni operativni načrt, da bi državam članicam, ki to zahtevajo, zagotovila potrebno operativno pomoč in okrepitve, vključno s tehnično opremo. Agencija lahko na lastno pobudo v skladu s členom [...]49-1 ali na zahtevo države članice v posodobljeni operativni načrt vključi datume in namembne kraje operacij vračanja, ki se ji zdijo potrebni, in sicer na podlagi ocene potreb. Upravni odbor o načinu delovanja posodobljenega operativnega načrta odloči na predlog izvršnega direktorja.
3. Agencija lahko daje tehnično in operativno pomoč in bodisi na zahtevo sodelujočih držav članic bodisi na lastno pobudo v skladu s členom [...]49-1 tudi zagotovi uskladitev ali organizacijo operacij vračanja, pri čemer prevozna sredstva in spremstvo pri prisilnem vračanju zagotovi tretja država vrnitve (v nadaljnjem besedilu: zbirne operacije vračanja). Sodelujoče države članice in Agencija zagotovijo spoštovanje temeljnih pravic in načela nevračanja ter sorazmerno uporabo sredstev omejevanja med celotno operacijo vračanja. Med celotno operacijo vračanja in do prihoda v tretjo državo vrnitve sta prisotna vsaj en predstavnik države članice in en spremljevalec prisilnega vračanja iz nabora iz člena 52 ali iz nacionalnega sistema spremljanja sodelujoče države članice.
4. Izvršni direktor brez odlašanja pripravi načrt vračanja za zbirne operacije vračanja. Izvršni direktor in vsaka sodelujoča država članica se dogovorijo o načrtu, v katerem so podrobno opisani organizacijski in postopkovni vidiki zbirne operacije vračanja in ki upošteva posledice in tveganja, ki jih lahko imajo te operacije za temeljne pravice. Za kakršno koli spremembo ali prilagoditev tega načrta je potrebno soglasje strani, navedenih v odstavku 3 in tem odstavku.
- [...] Načrt vračanja za zbirne operacije vračanja je zavezujoč za Agencijo in vsako sodelujočo državo članico. Zajema vse ukrepe, ki so potrebni za izvajanje zbirnih operacij vračanja.
5. [...]Operacije vračanja, ki jih usklajuje ali organizira Agencija, se spremljajo v skladu s členom 8(6) Direktive 2008/115/ES. [...]Spremljevalec prisilnega vračanja predloži poročilo o vsaki spremljani operaciji prisilnega vračanja izvršnemu direktorju, uradniku za temeljne

pravice in pristojnim nacionalnim organom vseh držav članic, ki sodelujejo pri tej operaciji.
Izvršni direktor oziroma pristojni nacionalni organi po potrebi zagotovijo ustrezno naknadno spremljanje.

- 5a. Če ima Agencija pomisleke glede spoštovanja temeljnih pravic med operacijo vračanja, o teh pomislekih obvesti sodelujoče države članice in Komisijo.
6. Izvršni direktor oceni rezultate operacij vračanja in vsakih šest mesecev upravnemu odboru pošlje podrobno poročilo o oceni, ki zajema vse operacije vračanja, izvedene v predhodnem polletju, skupaj z opažanji uradnika za temeljne pravice. Izvršni direktor opravi obsežno primerjalno analizo navedenih rezultatov za povečanje kakovosti, usklajenosti in učinkovitosti prihodnjih operacij vračanja. Izvršni direktor to analizo vključi v letno poročilo Agencije o dejavnostih.
7. Agencija financira ali sofinancira operacije vračanja iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo zanjo, pri čemer imajo prednost tiste operacije, ki jih izvaja več kot ena država članica ali se izvajajo iz žariščnih območij [ali iz nadzorovanih centrov].

Člen 52

Nabor spremljevalcev prisilnega vračanja

1. Agencija po posvetovanju z uradnikom za temeljne pravice oblikuje nabor spremljevalcev prisilnega vračanja iz osebja pristojnih organov držav članic, ki opravljajo dejavnosti spremljanja prisilnega vračanja v skladu s členom 8(6) Direktive 2008/115/ES in ki so usposobljeni v skladu s členom 62 te uredbe.
2. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja določi profil in število spremljevalcev prisilnega vračanja, ki jih je treba zagotoviti v navedeni nabor. Enak postopek se uporabi za morebitne naknadne spremembe njihovega profila in skupnega števila. Države članice so odgovorne za prispevanje k naboru, tako da predlagajo spremljevalce prisilnega vračanja, [...]ki ustrezajo opredeljenemu profilu, ne da bi posegali v neodvisnost – če je to primerno – teh spremljevalcev na podlagi nacionalnega prava. V nabor se vključijo spremljevalci prisilnega vračanja s posebno strokovno usposobljenostjo na področju zaščite otrok.
3. Prispevek držav članic k operacijam vračanja in posredovanjem za vračanje v obliki spremljevalcev prisilnega vračanja se za naslednje leto načrtuje na podlagi letnih dvostranskih pogajanj in sporazumov med Agencijo in državami članicami. V skladu z navedenimi sporazumi države članice na zahtevo Agencije dajo na voljo za napotitev spremljevalce prisilnega vračanja, razen če se soočajo z izjemnimi razmerami, ki znatno vplivajo na opravljanje nacionalnih nalog. Taka zahteva se predloži vsaj 21 delovnih dni pred načrtovano napotitvijo ali pet delovnih dni pred načrtovano napotitvijo v primeru hitrega posredovanja za vračanje.
4. Agencija sodelujočim državam članicam na zahtevo da na voljo spremljevalce prisilnega vračanja, ki bodo v njihovem imenu ves čas trajanja operacij spremljali ustrezno izvajanje operacije vračanja in posredovanj za vračanje. Pri vseh operacijah vračanja, ki vključujejo otroke, zagotovi spremljevalce prisilnega vračanja s posebno strokovno usposobljenostjo na področju zaščite otrok.

5. Za spremljevalce prisilnega vračanja se med operacijo vračanja ali posredovanjem za vračanje še naprej uporabljajo disciplinski ukrepi matične države članice.

Člen 53

Skupine za vračanje

1. Agencija lahko, v skladu s členom [...]49-1, napoti skupine za vračanje na zahtevo države članice ali na lastno pobudo med posredovanji za vračanje, v okviru skupin za upravljanje migracij ali po potrebi za zagotavljanje dodatne tehnične in operativne pomoči na področju vračanja, tudi kadar so ti izzivi povezani z migracijskim pritiskom, velikimi mešanimi migracijskimi dotoki ali [...] državljanji tretjih držav, rešenimi na morju.
2. Za evropske skupine za vračanje se smiselno uporabljajo člen 41(2), (3), (4) in (5) ter členi 44, 45 in 46.

Člen 54

Posredovanja za vračanje

1. Kadar se država članica pri izpolnjevanju obveznosti vračanja državljanov tretjih držav, za katere je država članica izdala odločbo o vrnitvi, sooča z obremenitvami, Agencija na lastno pobudo, v [...]skladu s členom [...]49-1, ali na zahtevo te države članice zagotovi ustrezno tehnično in operativno pomoč v obliki posredovanja za vračanje. Takšno posredovanje lahko vključuje napotitev skupin za vračanje v državo članico gostiteljico za zagotavljanje pomoči pri izvajanju postopkov vračanja in organizacijo operacij vračanja iz države članice gostiteljice.

2. Agencija lahko začne posredovanja za vračanje tudi v tretjih državah, in sicer na podlagi usmeritev iz cikla večletne strateške politike v skladu s členom 74(2), kadar taka tretja država zahteva dodatno tehnično in operativno pomoč v zvezi z njenimi dejavnostmi vračanja. Takšno posredovanje lahko vključuje napotitev skupin za vračanje za namen zagotavljanja tehnične in operativne pomoči za dejavnosti vračanja tretjih držav.
3. Kadar se država članica pri izpolnjevanju obveznosti vračanja državljanov tretjih držav, za katere so bile izdane odločbe o vrnitvi, sooči s posebnimi in nesorazmernimi izzivi, Agencija na lastno pobudo, v [...]skladu s členom [...]49-1, ali na zahtevo te države članice zagotovi ustrezno tehnično in operativno pomoč v obliki hitrega posredovanja za vračanje. Hitro posredovanje za vračanje lahko vključuje hitro napotitev skupin za vračanje v državo članico gostiteljico za zagotavljanje pomoči pri izvajanju postopkov vračanja in organizacijo operacij vračanja iz države članice gostiteljice.
4. Pri posredovanju za vračanje izvršni direktor v dogovoru z državo članico gostiteljico in sodelujočimi državami članicami brez odlašanja pripravi operativni načrt. Pri tem se uporabljajo ustrezne določbe člena 39.
5. Izvršni direktor se o operativnem načrtu odloči čim prej, v primeru iz odstavka 2 pa v petih delovnih dneh. Zadevne države članice in upravni odbor nemudoma pisno obvesti o odločitvi.
6. Agencija financira ali sofinancira posredovanja za vračanje iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo zanjo.

Nova uvodna izjava (povezana s členom 72(2))

Podporo, ki jo Agencija nudi državam članicam pri uporabi ukrepov Unije, povezanih z upravljanjem zunanjih meja in izvrševanjem odločb o vrnitvi, bi morala dopolnjevati pomoč tretjim državam.

Nova uvodna izjava (povezana s členom 74)

Dvostranski in večstranski sporazumi, sklenjeni med državami članicami in tretjimi državami na področjih, ki jih zadeva integrirano upravljanje meja, lahko vsebujejo občutljive varnostne informacije. Če se priglasijo Komisiji, bi bilo treba z njimi ustrezno ravnati.

PODODDELEK 2

SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI

Člen 72

Sodelovanje s tretjimi državami

1. V skladu s členom 3(g) države članice in Agencija sodelujejo s tretjimi državami za namene integrirane politike upravljanja meja in migracijske politike, vključno z vračanjem.
2. Na podlagi prednostnih nalog politike, določenih v skladu s členom 8(4), Agencija tretjim državam zagotovi tehnično in operativno pomoč v okviru politike zunanjega delovanja Unije, tudi glede varstva temeljnih pravic in načela nevračanja.
3. Agencija in države članice spoštujejo pravo Unije, vključno z normativi in standardi, ki so del pravnega reda Unije, tudi kadar sodelovanje s tretjimi državami poteka na ozemlju teh držav.

Člen 73
Sodelovanje držav članic s tretjimi državami

1. [...] Države članice lahko [...] sodelujejo [...] na operativni ravni [...] z eno ali več tretjimi državami **na področjih, ki spadajo v okvir predmeta urejanja te uredbe**. Tovrstno sodelovanje [...] **lahko vključuje** izmenjavo informacij **in [...] lahko** poteka na podlagi dvostranskih ali večstranskih sporazumov, [...] **drugih oblik dogovorov ali** prek regionalnih mrež, vzpostavljenih na podlagi teh sporazumov.
2. Države članice pri sklepanju dvostranskih in večstranskih sporazumov iz odstavka 1 [...] **lahko** vključijo določbe o izmenjavi informacij in sodelovanju [...] **za namene** sistema EUROSUR. [...] **Če ti sporazumi vsebujejo takšne določbe, [...] se uporabljata** člen 76(2) in **člen 90**.
3. Sporazumi iz odstavka 1 so skladni s pravom Unije in mednarodnim pravom o temeljnih pravicah in mednarodni zaščiti, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, Konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in Konvencijo o statusu beguncev, zlasti z načelom nevračanja. Države članice pri izvajanju takih sporazumov, tudi ob upoštevanju člena 8, [...] ocenjujejo in upoštevajo splošno stanje v tretji državi.

Člen 74
Sodelovanje Agencije s tretjimi državami

1. Agencija lahko sodeluje z organi tretjih držav, ki so pristojni za zadeve, zajete v tej uredbi, v obsegu, potrebnem za izvajanje njenih nalog.
2. [...] **Agencija** pri tem deluje v skladu s politiko zunanjega delovanja Unije, tudi pri varstvu temeljnih pravic in načelu nevračanja, ter s podporo delegacij Unije in misij in operacij SVOP, kjer je ustrezno, ter se usklajuje z njimi, **pri tem pa dosledno spoštuje njihov mandat**.

3. V okoliščinah, ki zahtevajo napotitev skupin za upravljanje meja in skupin za vračanje iz [stalne enote]⁶ evropske mejne in obalne straže v tretjo državo, v kateri bodo člani skupine izvajali izvršilne pristojnosti, Unija z zadevno tretjo državo sklene sporazum o statusu. Sporazum o statusu zajema vse vidike, potrebne za izvajanje teh ukrepov. Zlasti mora določati obseg operacije, civilno in kazensko odgovornost ter naloge in pooblastila članov skupin. Sporazum o statusu zagotavlja celovito spoštovanje temeljnih pravic med temi operacijami.
4. V skladu s členom 77(6) in kadar so na voljo, [...] Agencija deluje tudi v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih s temi organi v skladu s pravom in politiko Unije. Navedeni delovni dogovori določajo obseg, naravo in namen sodelovanja ter so povezani z upravljanjem operativnega sodelovanja in lahko vključujejo določbe o izmenjavi občutljivih netajnih podatkov in o sodelovanju v okviru sistema EUROSUR v skladu s členom 75(3). Vsi delovni dogovori za izmenjavo tajnih podatkov se sklenejo v skladu s členom 77(6). Agencija spoštuje pravo Unije, vključno z normativi in standardi, ki so del pravnega reda Unije.
5. Agencija prispeva k izvajanju mednarodnih sporazumov in nezavezujočih dogovorov o zadevah v zvezi z vračanjem, sklenjenih med Unijo in tretjimi državami, v okviru politike zunanjega delovanja Unije in v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta uredba.
6. Agencija lahko prejme sredstva Unije v skladu z določbami ustreznih instrumentov za podpiranje tretjih držav in v zvezi s tretjimi državami. V tretjih državah lahko začne in financira projekte tehnične pomoči v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta uredba, in v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.
7. Agencija obvesti Evropski parlament in Svet o dejavnostih, ki se izvajajo v skladu s tem členom.

⁶ Učinek sestave stalne enote bo pojasnjen po zaključku pogajanj o stalni enoti.

8. [...] Agencija v svoja letna poročila vključi oceno sodelovanja s tretjimi državami.

Člen 75

Tehnična in operativna pomoč, ki jo Agencija zagotovi tretjim državam

1. V skladu s členom 72([...] **2**), [...] lahko Agencija [...] usklajuje operativno sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami ter tretjim državam zagotovi [...] takšno pomoč v okviru evropskega integriranega upravljanja meja, tudi pri vračanju.
2. Agencija ima možnost izvajanja ukrepov [...] na ozemlju tretje države [...] ob soglasju navedene tretje države [...].
3. Operacije na ozemlju tretje države se vključijo v letni delovni program, **ki ga sprejme upravni odbor [...] v skladu s členom 100(1) in (7)**, in se izvajajo na podlagi operativnega načrta, o katerem se dogovorita Agencija in zadevna tretja država, ter ob posvetovanju s sodelujočimi državami članicami. V primeru takšnih operacij [...] morajo z operativnim načrtom, **pa tudi z morebitnimi spremembami tega načrta**, soglašati države članice, ki mejijo **na tretjo državo oziroma ki mejijo na operativno območje** tretje države [...].[...]

- 3a. Brez poseganja v napotitev članov [stalne enote]⁷ evropske mejne in obalne straže v skladu s členi od 55 do 58] je sodelovanje držav članic pri [...] operacijah na ozemlju tretjih držav prostovoljno. **[Če se država članica znajde v situaciji, ki bi znatno vplivala na njeno opravljanje nacionalnih nalog ali v kateri ni mogoče zagotoviti varnosti sodelujočega osebja, kot to želi država članica, lahko zavrne svoj prispevek k operaciji v tretji državi. Če se država članica sklicuje na takšno izjemno situacijo, Agenciji pisno sporoči natančne razloge in informacije o tej situaciji, vsebina sporočila pa se vključi v poročilo iz člena 65.⁸]**
- 3b. Operativni načrti iz odstavka 3 lahko vključujejo določbe o izmenjavi informacij in sodelovanju za namene sistema EUROSUR v skladu s členom 76(2) in členom 90.
4. Agencija lahko zagotovi pomoč za dejavnosti tretjih držav na področju vračanja in zagotovi usklajevanje ali organizacijo operacij vračanja, med katerimi je več povratnikov iz te tretje države vrnjenih v drugo tretjo državo. Takšne operacije vračanja se lahko organizirajo s sodelovanjem ene ali več držav članic (v nadaljnjem besedilu: mešane operacije vračanja) ali kot nacionalne operacije vračanja, zlasti če to upravičujejo prednostne naloge politike Unije na področju nedovoljenih migracij. Sodelujoče države članice in Agencija zagotovijo spoštovanje temeljnih pravic in sorazmerno uporabo sredstev omejevanja med celotno operacijo odstranitve ter predvsem prisotnost nadzornikov prisilne vrnitve in spremljevalcev pri prisilni vrnitvi, ki jih zagotovi tretja država.

⁷ Prav tam.

⁸ **Ta dodatek se bo še obravnaval v prihodnjih pogajanjih o stalni enoti.**

Člen 76

Izmenjava informacij s tretjimi državami v okviru sistema EUROSUR

1. Nacionalni koordinacijski centri držav članic iz člena 21 in, kjer je ustrezno, Agencija so kontaktne točke za izmenjavo informacij in sodelovanje s tretjimi državami [...] za namene sistema EUROSUR.
2. Določbe o izmenjavi informacij [...] za namene sistema EUROSUR iz člena [...] 73(2) [...] **obravnavajo**:
 - (a) specifične slike razmer, ki se delijo s tretjimi državami;
 - (b) podatke tretjih držav, ki se lahko izmenjujejo v okviru evropske slike razmer, in postopke za izmenjavo teh podatkov;
 - (c) postopke in pogoje, po katerih se lahko organom tretjih držav zagotovijo storitve sistema EUROSUR za združevanje podatkov (EUROSUR Fusion);
 - (d) načine sodelovanja in izmenjave informacij z opazovalci iz tretjih držav za namene sistema EUROSUR.
3. Informacije, ki jih v okviru sistema EUROSUR zagotovi Agencija ali država članica, ki ni pogodbenica sporazuma iz odstavka 1 člena 73, se ne delijo s tretjo državo na podlagi navedenega sporazuma brez predhodne odobritve Agencije ali navedene države članice. Zavrnitev odobritve, kar zadeva delitev informacij z zadevno tretjo državo, je za države članice in Agencijo zavezujoča.

Člen 77

Vloga Komisije pri sodelovanju s tretjimi državami

1. Komisija se v skladu s členom 218(3) PDEU pogaja o sporazumu o statusu iz člena 74(3).

2. Komisija [...] v sodelovanju z državami članicami in Agencijo pripravi vzorčne določbe [...] za izmenjavo informacij v okviru sistema EUROSUR [...] v skladu s členom 71(2) in členom 73(2).

Komisija po posvetovanju z Agencijo pripravi vzorec za delovne dogovore iz člena 74.

[...] [...] ²

- [...] **3.** Pred sklenitvijo novega dvostranskega ali večstranskega sporazuma iz člena 73(1) zadevne države članice [...] Komisijo **uradno obvestijo o osnutku določb, ki se nanašajo na upravljanje meja in vračanje** [...].

4. [...] **Zadevne države članice Komisijo uradno obvestijo o določbah veljavnih in novih dvostranskih in večstranskih sporazumov iz člena 73(1), ki se nanašajo na upravljanje meja in vračanje, Komisija pa nato o njih obvesti Svet in Agencijo.**“

- [...] **5.** Agencija pred odobritvijo [...] kakršnih koli delovnih dogovorov [...] med Agencijo in [...] pristojnimi organi tretjih držav s strani upravnega odbora o tem uradno obvesti Komisijo, ki izda predhodno odobritev. Agencija po sklenitvi delovnih dogovorov o tem uradno obvesti Komisijo, ki o tem obvesti [...] Svet.

² **Vstavljeno v odstavek 5.**

[...]6. Agencija Komisijo uradno obvesti o operativnih načrtih iz člena 75(3). Odločitev o napotitvi uradnikov za zvezo v tretje države v skladu s členom 78 je pogojena s predhodnim mnenjem Komisije. O teh dejavnostih se brez odlašanja in v celoti obvesti Evropski parlament.

Člen 78

Uradniki Agencije za zvezo v tretjih državah

1. Agencija lahko v tretje države napoti strokovnjake iz svojega statutarnega osebja¹⁰, **pa tudi druge strokovnjake**, kot uradnike za zvezo, ki jim mora biti pri opravljanju njihovih dolžnosti zagotovljena najboljša možna zaščita. Ti so del krajevnih ali regionalnih mrež za sodelovanje uradnikov za zvezo za priseljevanje in strokovnjakov za varnost, ki jih zagotovijo Unija in države članice, vključno z mrežo, vzpostavljeno v skladu z Uredbo (ES) št. 377/2004. Agencija lahko z odločitvijo upravnega odbora določi posebne profile uradnikov za zvezo, kot so uradniki za zvezo za vračanje, odvisno od operativnih potreb v zvezi z zadevno tretjo državo.
2. V okviru politike zunanjega delovanja Unije imajo pri napotitvi uradnikov za zvezo prednost tretje države, ki v skladu z analizo tveganja predstavljajo državo izvora ali državo tranzita v zvezi z nezakonitim priseljevanjem. Agencija lahko po načelu vzajemnosti sprejme uradnike za zvezo, ki jih napotijo te tretje države. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja vsako leto sprejme seznam prednostnih nalog. Napotitev uradnikov za zvezo potrdi upravni odbor na podlagi mnenja Komisije.

¹⁰ Prav tam.

3. V skladu s pravom Unije in spoštovanjem temeljnih pravic so naloge uradnikov za zvezo, ki so uslužbenci Agencije, vzpostavitev in vzdrževanje stikov s pristojnimi organi tretje države, v katero so napoteni, da bi prispevali k preprečevanju in boju zoper nezakonito priseljevanje ter k [...] vračanju [...], vključno z zagotavljanjem tehnične pomoči pri identifikaciji državljanov tretjih držav in pridobitvi potovalnih dokumentov. Ti uradniki za zvezo se podrobno usklajujejo z delegacijami Unije in državami članicami, v skladu z Uredbo (ES) št. 377/2004, ter po potrebi z misijami in operacijami SVOP.
4. **Za tretje države, v katere Agencija ni napotila uradnikov za zvezo za vračanje, lahko Agencija državo članico podpre, da tja napoti uradnika za zvezo za vračanje, ki nudi podporo državam članicam, pa tudi dejavnostim Agencije, v skladu s členom 49.**

Člen 79

Opazovalci, ki sodelujejo pri dejavnostih Agencije

1. Agencija lahko ob soglasju zadevnih držav članic povabi opazovalce iz institucij, organov, uradov ali agencij Unije ali mednarodnih organizacij ter misij in operacij SVOP, da sodelujejo pri njenih dejavnostih, zlasti pri skupnih operacijah, pilotnih projektih, analizi tveganja in usposabljanju, če je njihova prisotnost v skladu s cilji teh dejavnosti ter lahko prispeva k izboljšanju sodelovanja in izmenjavi najboljših praks, ne da bi vplivala na splošno varnost teh dejavnosti. Opazovalci lahko sodelujejo pri analizi tveganja in usposabljanju samo na podlagi soglasja zadevnih držav članic. Kar zadeva skupne operacije in pilotne projekte, je sodelovanje opazovalcev mogoče samo ob soglasju države članice gostiteljice. Podrobna pravila o sodelovanju opazovalcev se vključijo v operativni načrt. Ti opazovalci se pred sodelovanjem pri dejavnostih Agencije udeležijo ustreznih usposabljanj, ki jih organizira Agencija.

2. Poleg tega lahko Agencija v dogovoru z zadevnimi državami članicami povabi opazovalce iz tretjih držav, da sodelujejo pri njenih dejavnostih na zunanjih mejah iz člena 37, operacijah vračanja iz člena 51, posredovanjih za vračanje iz člena 54 in usposabljanju iz člena 62, če je njihova prisotnost v skladu s cilji teh dejavnosti ter lahko prispeva k izboljšanju sodelovanja in izmenjavi najboljših praks, ne da bi vplivala na splošno varnost teh dejavnosti. Sodelovanje teh opazovalcev pri dejavnostih iz členov 37, 43, 51 in 62 je mogoče samo ob soglasju zadevnih držav članic, pri dejavnostih iz členov 37 in 54 pa samo ob soglasju države članice gostiteljice. Podrobna pravila o sodelovanju opazovalcev se vključijo v operativni načrt. Ti opazovalci se pred sodelovanjem pri dejavnostih Agencije udeležijo ustreznih usposabljanj, ki jih organizira Agencija. Med sodelovanjem v teh dejavnostih morajo spoštovati kodekse ravnanja Agencije.
-